

POLTA PUUTA PUHTAASTI

Puun poltto on yksi luonnollisimmista tavoista tuottaa lämpöä. Palaminen on osa luonnon ekosysteemiä, eikä se lisää ilmaston hiilidioksidimäärää kuten fossiiliset polttoaineet. Jos teet sen oikein, teet sen puhtaasti, hyvällä omallatunnolla.

Mikäli vanha varaava tulisijasi on hyvässä kunnossa, voi silläkin lämmittää yllättävän puhtaasti, tehokkaasti ja turvallisesti, kunhan tarkastelet omia polttotottumuksiasi ja huolehdit tulisijan ja hormin säännöllisestä nuohouksesta ja ylläpidosta. Vertaa omia polttotottumuksiasi näihin perusohjeisiin.

Puhdas tulisijankäyttö pähkinänkuoressa: Polta pieniä pesällisiä, käytä polttoaineena vain puhdasta ja kuivaa puuta, sytytä päältä, varmista tulisijan riittävä ilmansaanti (tyhjennä tuhkat ja pidä tarvittaessa alussa ikkunaa tai ovea auki).

Jos olet vaihtamassa tai hankkimassa uutta tulisijaa, hanki tutkitusti vähäpäästöinen tulisija, jossa korkea hyötysuhde saavutetaan mahdollisimman pienellä puumäärällä.

Sytytys:

Puhdista arina ja tyhjennä tulisijan tuhka-astia. Avaa sulkupelti (ja sytytyspelti, mikäli sellainen on tulisijassasi). Tarkasta veto esimerkiksi tulitikulla tai sytyttimellä. Polta tarvittaessa muutamia paperimyttyjä tulipesässä ja/tai nokiluukussa vedon herättämiseksi ja varmista tulisijan riittävä ilmansaanti alussa esimerkiksi ulko-ovea tai ikkunaa samassa tilassa avaamalla.

Lado puut vaakaan ilmastavasti, käytä ensimmäisessä pesällisessä (sytytyspesällinen) halkaisijaltaan pientä klapia. Lado järjestyksessä isommat alle ja pienemmät päälle. Panoksen koon olisi hyvä olla korkeintaan 1/2 pesän korkeutta, mielellään hieman vähemmän.

Aseta sytykkeet päällimmäisten puiden alle ja sytytä. Käytä puhtaita luonnonmukaisia sytykkeitä. Anna alussa reilusti ilmaa, jotta puut syttyvät ja tulipesän lämpötila nousee nopeasti.

Kun päällimmäiset puukerrokset palavat hyvin, sulje sytytyspelti. Säädä ilmaa sitten pienemmälle niin, että liekki palaa rauhallisesti, mutta vaalealla liekillä. Liika ilma kiihdyttää savukiertoa, jolloin lämpö ei ehdi varautua tulisijan runkoon. Liian vähäinen ilma aiheuttaa epätäydellistä palamista ja hormin, tulisijan, tulipesän ja takkaluukun nokeentumista. Mikäli liekki muuttuu punertavaksi, anna lisää ilmaa.

Tarkkaile piipusta tulevaa savua. Jos se on tummaa tai kellertävää, on palaminen epätäydellistä ja päästöt suuria. Piipusta olisi hyvä tulla vain vaaleanharmaata vesihöyryä.

Puiden lisäys

LISÄÄ PUUT AINA HIILILLE. Lisäyspuiden on hyvä olla isompia (halkaisijaltaan 10-15 cm). Lado lisäyspuut hiiloksen päälle vaakatasoon ja tiiviisti. Hyvä panoksen koko on n. 1/3 tulipesän koosta tai maksimissaan 1/2 pesällistä.

Kun edellinen lisäys on palanut hiilokselle, voit lisätä seuraavan pesällisen. Kun viimeinen pesällinen hiipuu hiilille, voit varovasti kasata hiilet kasaan arinalle. Umpiarinallisella tulisijalla tuhkaan hautautuneita hiiliä voi nostella hiilokselle. Vältä kuitenkin turhaa kohentamista.

Lämmityksen lopettaminen

Sulje savupelti vasta kun hiilet ovat tummuneet. Kokenut käyttäjä voi laittaa peltiä ”pienemmälle” jo hieman aiemmin ja sulkea vetoluukut. Muista aina häikävaara! Häikävaroitin on järkevä hankinta tulisijan kaveriksi, mutta siihenkään ei pidä luottaa sokeasti.

Kuva 1. Sytytys

Kuva 2. Puiden lisäys

Yleisohjeita

Varsinkin varaavaa tulisijaa kannattaa lämmittää lämmityskaudella päivittäin. Tällöin lämmöntuotto on tasaista, tulisijan rakenteiden lämpötilanvaihtelut pysyvät pienempinä ja se lämpiää pienemmällä puumäärällä. Tämä säästää tulisijaasi ja on energiataloudellista.

Älä käytä tulisijaasi roskanpolttouunina. Käytä lämmitykseen vain puhdasta kuivaa puuta. Ota puita hankkiessasi tai tehdessäsi huomioon, että puiden olisi hyvä mahtua tulipesään mieluummin vaaka-, kuin pystyasentoon.

Jaa tulisijan lämmittämiseen tarvittava puumäärä 3 - 5 pesälliseen. Mikäli et tiedä, kuinka paljon puuta tulisijasi lämmittämiseksi tarvitaan, aloita kokeilu pienillä puumäärillä ja seuraa tulisijan lämpiämistä. Lisää puumäärää tarvittaessa seuraavilla lämmityskertoilla, mutta ota huomioon, että edellisen lämmityksen jäljiltä peruslämmin tulisija tarvitsee vähemmän puuta lämmitäkseen uudelleen.

Huolehdi tulisijasi puhtaudesta ja poista tuhkat säännöllisesti. Jos havaitset tulisijassasi vaurioita, keskeytä sen käyttö ja pyydä asiantuntijaa tutkimaan vauriot (esim. nuohooja). Jos tulisijasi on vanha ja epäilet sen tehoa tai turvallisuutta, ota yhteys asiantuntijaan. Joskus vaihto on paras vaihtoehto.

Mikäli tulisijaasi on saatavana valmistajan käyttöohjeet, noudata aina ensisijaisesti niitä. Käytä tulisijaasi taiten ja maltilla, säästät luontoa ja selvää rahaa, lämmität tehokkaammin ja naapurisikin on tyytyväinen.

Arvokasta lisätietoa puulla lämmittämisestä tai tulisijan ja polttopuiden hankinnasta:
www.warmauunit.com/tietopankki
www.halkoliiteri.com

Nautinnollisia hetkiä elävän tulen loimussa!